

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Leader 2014-2020

- rahoitusta, toimintaa ja neuvontaa

Pirjo Ikäheimonen, JyväsRiihi ry

Ihmisten kokoisille ideoille!

- ✓ Leader-ryhmät kaikille avoimia maaseudun kehittämisyhdistyksiä.
- ✓ Tavoitteena yritysten ja yhdistysten aktivointi paikalliseen omaehtoiseen kehittämiseen
- ✓ MMM valitsee Leader-ryhmät EU-ohjelmakausittain ja hyväksyy ryhmäkohtaiset kehittämisstrategiat, joihin kehittämis ehdotukset on kerätty alueen asukkailta, yhdistyksiltä ja yrityksiltä.
 - 2014-2020 Suomessa 54 Leader-ryhmää+Ahvenanmaa (?)
- ✓ Strategiaa toteutetaan rahoittamalla maaseudulla toimivien yhteisöjen ja mikroyritysten omaehtoisia ja paikallislähtöisiä kehittämis- tai investointihankkeita

Ihmisten kokoisille ideoille!

Leader-toiminnan periaatteet:

- Hankkeiden tarve lähtee alueelta.
- Uusien toimintatapojen ja menetelmien kokeilu.
Tavoitteena on maaseudun elinkeinojen kehittäminen ja työpaikkojen luominen.
- Resurssien kokoaminen verkostoitumalla (pienet yhdistykset, yritykset ja julkinen sektori yhteistyöhön)
- Erityisesti naisten ja nuorten työmahdollisuuksien ja elinolosuhteiden parantaminen.
- Kestävä kehitys.
- Kansainvälistyminen ja alueiden välinen yhteistyö

Leader on rahoitusta

- ✓ Strategioiden rahoitus
 - Julkinen rahoitus (65%) EU:n maatalousrahastosta, valtiolta ja toiminta-alueen kunnilta
 - Yksityinen rahoitus (35%) hanketoimijoilta ja yrityksiltä
- ✓ Keski-Suomen Leader-hankkeet 2007-2013

Ryhmä	Hankkeet	Yritystuet	yhteensä	Julkisen rahoituksen myöntövaltuus 2007-2013
Jyväsräihi	80	70	150	2 588 000 €
Maaseutukehitys	68	26	94	2 851 900 €
Vesuri-ryhmä	72	107	179	3 239 000 €
Viisari	104	87	191	3 870 900 €

- ✓ Rahoituksen tarkoituksenmukaisuudesta päättää yhdistyksen hallitus, johon kuuluu alueen yksittäisiä asukkaita, yhdistysten ja kuntien edustajia
 - ✓ Viranomaispäätökset rahoituksesta tekee ELY-keskus

Leader on neuvontaa

- ✓ Tiedotus maaseudun rahoitusmahdollisuuksista
- ✓ Henkilökohtaista ohjausta hakuprosessiin liittyvissä asioissa
- ✓ Tukikelpoisuusasioiden selvittäminen yhdessä ELY-keskuksen kanssa
- ✓ Hanketoiminnan ja maksatuksen ohjaukset, hanketreffit tai koulutukset
- ✓ Neuvontaa hankkeiden toteutukseen ja maksatukseen
- ✓ Tuensaajien tiedotus

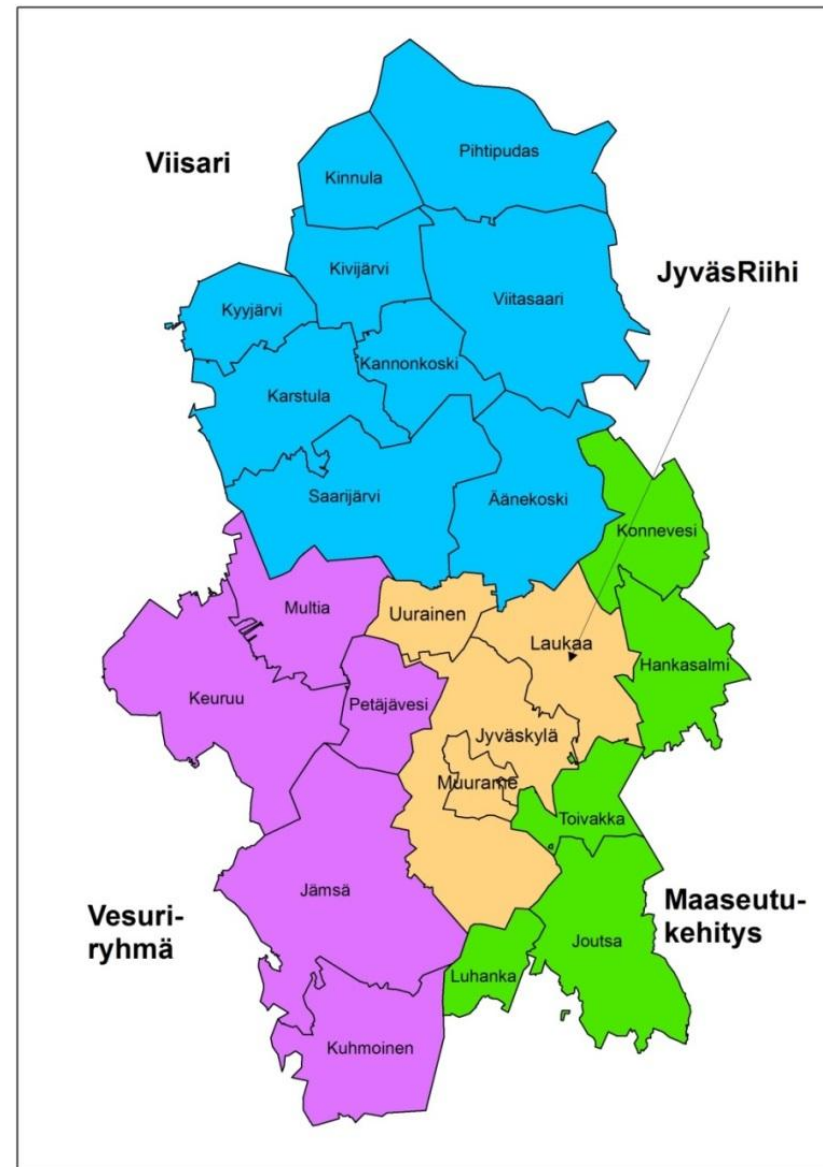
Leader on toimintaa

- ✓ Strategian hallinto: Hallitustyönä strateginen suunnittelu, seuranta ja ohjaus, raportointi, toimintatapojen kehittäminen
- ✓ Omat teemahankkeet, joilla helpotetaan pienimpien toimijoiden mahdollisuuksia osallistua hanketoimintaan
- ✓ Yleisötilaisuudet ja koulutukset
- ✓ Opinto-, tutustumis- ja kumppanuusmatkat Suomessa ja muualla Euroopassa
- ✓ Alueen kehittäminen yhdessä eri toimijaryhmien kanssa
- ✓ Vaikuttaminen maaseudun kehittämiseen liittyvissä asioissa maakunnallisesti ja valtakunnallisesti

Leader Keski-Suomessa 2014-2020

- ✓ Toiminta ja toimenpiteet kohdentuvat maaseudulle
- ✓ Rahoitettava toiminta pääosin samantyyppistä kuin aiemmillä kausilla
- ✓ Keski-Suomessa neljä Leader-ryhmää (toiminta-alueissa pieniä muutoksia)
- ✓ Leader-ryhmien haettu julkinen rahoitus yht. 18,9 M€ -> MMM vahvistaa valinnat ja ryhmien rahoituksen marras-joulukuussa 2014

Leader Keski-Suomessa

- ✓ Kaikilla Leader-ryhmillä rahoitus ohjataan kolmeen pääteemaan:
 - Elinkeinot ja yrittäjyys
 - Asuminen ja ympäristö
 - Yhteisöllisyys ja paikallisuus
 - Lisäksi ryhmittäisiä läpileikkaavia teemoja

- ✓ Ryhmien hallitukset päättävät:
 - Rahoituslinjauksista ja hakuajoista
 - Tukiprosenteista
 - Rahoitettavien hankkeiden tarkoituksenmukaisuudesta
 - Teemahankkeiden käynnistämisestä
 - Muusta strategian mukaisesta toiminnasta

- ✓ Tukea haetaan oman alueen Leader-ryhmältä, josta saa hakuohjausta ja tukea hankkeen toteutukseen

- ✓ Sähköinen haku HYRRÄ-järjestelmästä -> käyttöön vuoden 2015 alkupuolella

Leader-rahoituksen erityispiirteet

- ✓ Rahoitusta ihmisen kokoisille ideoille
 - Hankkeiden julkinen tuki 5 000 -180 000* €
(Teemahankkeiden alahankkeissa tuen alaraja pienempi)
 - Yritustuissa julkinen tuki 2 000 - 35 000* €
*Huom! Tukien ylä- ja alarajat vahvistuvat myöhemmin
- ✓ Kuntarahoitus neuvoteltu hankkeeseen valmiiksi
- ✓ Hankkeiden toteutukseen mahdollisuus hakea harkinnanvaraista* kuntalainaa välirahoitukseen
 - * varmista asia Leader-ryhmästä tai omasta kunnasta
- ✓ Resurssien kokoaminen -> pienempien hakijoiden tarpeisiin voidaan vastata omilla teemahankkeilla tai laajemmilla kehittämishankkeilla
- ✓ Paikallislähtöiset kehittämis- ja investointihankkeet
- ✓ Yritystuet: alkavat, kaikkein pienimmät yritykset (muut kuin maatalouden ohessa yritystoimintaa harjoittavat yritykset)

Hankesuunnittelun perussääntöjä

- ✓ **Älä tee asioita vaikeammiksi kuin ne ovat.** Hankkeen tavoitteena ei ole monimutkaistaa tilannetta vaan parantaa, selkeyttää ja yksinkertaistaa.
- ✓ **Lähde tarpeesta:** miksi hanketta tarvitaan?
- ✓ **Keskity oleelliseen. Rajaa!** Koko maailmaa ei kannata yrittää pelastaa kerralla.
- ✓ **Ole realistti.** Kustannusten ja saatavan hyödyn täytyy olla järkevässä suhteessa.
- ✓ **Etsi tietoa,** tunnusta epävarmuutesi, kysele ja opi. Tyhmiä kysymyksiä ei ole.
- ✓ **Mieti kunnolla tavoitteet** ja kuinka täytyy toimia, jotta tavoitteisiin päästään.
- ✓ **Mieti miten tuloksia mitataan.**
- ✓ **Muista tiedottaa asianosaisille missä mennään** hanketta suunniteltaessa ja toteutusvaiheessa.
- ✓ **Ota yhteyttä rahoittajaan** ennen kuin jätät hankehakemuksen ja selvitä mm. tukiprosentit sekä hyväksyttävät kustannukset.
- ✓ **Muista,** että hankesuunnittelu on oppimista ja uusien asioiden kokeilua. **Hyvät ideat eivät kypsy hetkessä.**

Jyväsräihi

- ✓ Yritteliäät kylät 2020 –strategian tavoitteet
 - hanke- ja yritystukiin julkista rahoitusta 3,22 M€, n 500 000 €/vuosi
 - 180 hanketta tai yritystukea
- ✓ Toiminta-alue Jyväskylän maaseutualueet, Laukaa, Muurame ja Uurainen (n 56 000 asukasta)
- ✓ Resurssit: 2 vakinaista työntekijää, määräaikaista projektityöntekijöitä tarpeen mukaan
- ✓ Omien strategiaa tukevien hankkeiden toteutus
 - Teemahankkeet tukemaan kaikkein pienimpiä yhdistyksiä
 - Viestintä tai muut alueelliset kehittämistoimet

Tukihaun avaamisesta tiedotetaan: www.keskisuomenmaaseutu.fi

Keski-Suomen maaseutu x

www.keskisuomenmaaseutu.fi

LEADER

Keski-Suomi

HAE »

Etusivu Rahoituksen haku Hankerekisteri LEADER-ryhmät Yleistä

Tervetuloa keskisuomenmaaseutu.fi -sivuille! Näiltä sivuilta löydät ajankohtaista Leader- asiaa Keski-Suomesta.

Leader-ryhmät

- Jyväsräihi ry
- Maaseutukehitys ry
- Vesuri-ryhmä ry
- Maaseudun Kehittämisyhdistys VIISARI ry

Ajankohtaista

 Amazing Lande Parhaat käytännöt 2014 yleisöäänestyksen voittajaksi

Viisarin rahoittama ja Saarijärven kaupungin vapaa-aikatoimen toteuttama Amazing Lande -hanke palkittiin Parhaat käytännöt 2014 -kilpailussa yleisöäänestyksen voittajana.

» Lue lisää

Oikopolut

- Maaseutu
- Keski-Suomen ELY-keskus
- Maaseutuvirasto
- Maa- ja metsätalousministeriö
- Keski-Suomen Kylät ry
- Hinkalo

Kiitos!

